

***„ Jestem gimnazjalistą -
żyję w mojej Małej Ojczyźnie”***

Innowacja pedagogiczna realizowana
w ramach przedmiotu – geografia.

Opracowała :
mgr Hanna Myślińska

Gimnazjum im.prof.St.Myczkowskiego
38-710 Czarna
tel. (013)4619045
e-mail gimczar1@op.pl

Uchwała Rady Pedagogicznej:

2/2008

Podstawa programowa:

DKW – 4014 – 300/99

*Program nauczania przedmiotu-Geografia dla kl I-III
gimnazjum*

Cele wprowadzenia innowacji:

Nasza Mała Ojczyzna to Bieszczady. Region ten charakteryzuje się cennymi walorami przyrodniczo-geograficznymi, a to dzięki występowaniu wschodniokarpackich gatunków flory i fauny. Już na zachód od Bieszczadów przyroda zdecydowanie ubożeje. Ponadto, obecny stan bieszczadzkiej przyrody jest przykładem wtórnego jej odradzania się w ciągu stosunkowo krótkiego czasu, po wielowiekowej, bardzo intensywnej działalności gospodarczej. Efektem powyższego, Bieszczady to jeden z ostatnich w Europie nieurbanizowanych obszarów górskich porośniętych naturalnymi lasami, w których zachował się bogaty świat zwierzęcy. Walory przyrodniczo-geograficzne czynią nasz region jednym z najciekawszych w naszym kraju obszarów kwalifikujących się do dobrze zorganizowanej ochrony przyrody. Mamy tu więc wszystkie formy ochrony środowisk przyrodniczych, od Parku Narodowego, poprzez Parki Krajobrazowe po Rezerваты Przyrody. W najbliższej okolicy naszego gimnazjum, w Paśmie Otrytu, na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Sanu, znajduje się Rezerwat Przyrody „Hulskie” im.prof.St.Myczkowskiego – patrona naszej szkoły. Aby nasi gimnazjaliści mogli lepiej poznać bogactwo i różnorodność przyrodniczo-geograficzną Małej Ojczyzny, a także postać patrona, od 2003r zostały wprowadzone na stałe w klasach trzecich zajęcia terenowe. Realizacja tych zajęć odbywa się podczas wycieczki do Rezerwatu „Hulskie” organizowanej dla klas trzecich w II semestrze (kwiecień-maj); wtedy omawiane są tematy związane z działem Mój Region-Moja Miejscowość. Wprowadzając do programu geografii, poniższą innowację, chcę zrealizować następujące cele:

- uświadomienie uczniom wielkich zasług prof. St.Myczkowskiego, w dziedzinie ochrony przyrody i kształtowania środowiska przyrodniczego.

- poznanie i rozróżnianie form ochrony przyrody.
- wdrażanie zasad zachowania się na terenach leśnych obszarów chronionych.
- poznanie topografii najbliższej okolicy miejsca zamieszkania.
- rozwijanie fascynacji światem Małej Ojczyzny, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.
- zdobywanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczo-geograficznych i dokonywania ich opisu.
- wyrabianie poczucia tożsamości ze środowiskiem Małej Ojczyzny i odpowiedzialności za stan tego środowiska.

Cele edukacyjne :

- poznanie topografii obszaru od Czarnej do Pasma Otrytu.
- utrwalanie umiejętności posługiwania się mapą i kompasem.
- utrwalanie umiejętności rozpoznawania skał na przykładzie fliszu karpackiego.
- rozpoznawanie charakterystycznych gatunków flory na przykładzie lasów bukowo-jodłowych w Rezerwacie „Hulskie”.
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupie.
- zwiększenie motywacji uczenia się poprzez zajęcia w terenie.
- dostrzeganie zmian zachodzących w otaczającym środowisku oraz ich wartościowanie.
- rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczo – geograficznym.
- przygotowanie uczniów do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji i materiałów.

Treści kształcenia :

1. GEOGRAFICZNE

- orientacja mapy w terenie
- odczytywanie z mapy wysokości bezwzględnych i obliczanie wys. względnych.
- wyznaczanie kierunków świata i azymutów za pomocą kompasu.
- rozpoznawanie skał na podstawie wychodni fliszu karpackiego (piaskowiec, łupek ilasty).
- obserwacja procesów erozyjnych i akumulacyjnych w korytach potoków.
- wpływ warunków klimatycznych (wiatr, nasłonecznienie) na pokrój drzew w lesie .

2. BIOLOGICZNE

- rozpoznawanie gatunków flory w zbiorowisku leśnym bukowo – jodłowym.
- obserwacja porostów jako wskaźników czystości powietrza.
- rozpoznawanie napotkanych tropów zwierzęcych.

3. EKOLOGICZNE

- formy ochrony przyrody i ich znaczenie w zachowaniu różnorodności biologicznej.
- zasady zachowania się na obszarach chronionych.

4. PROZDROWOTNE

- czynny wypoczynek poprzez fachowe uprawianie turystyki pieszej (odpowiednie wyposażenie i ubiór turysty, zasady poruszania się w terenie górskim).

Opis zasad wprowadzenia innowacji na zajęciach edukacyjnych z geografii.

Dostępność zajęć :

- innowacja obejmuje wybrane zagadnienia z geografii w klasach trzecich gim. podczas realizacji tematów z działu „Mój region- moja miejscowość”

Pracownia:

- klasopracownia do geografii
- gazetki związane z innowacją
- ekspozycja prac uczniowskich : foldery, plakaty, zdjęcia
- zamieszczenie relacji zdjęciowej z zajęć terenowych na stronie internetowej gimnazjum

Kwalifikacje nauczyciela :

- studia magisterskie na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego . Warszawa 1977-1982.
- Studium Przygotowania Pedagogicznego na Politechnice Rzeszowskiej. Rzeszów 2000.
- studia podyplomowe w zakresie Przyroda, na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. W-wa 2005.

Podręczniki :

- Edward Dudek, Jan Wojcik
Geografia 3, Podręcznik dla gimnazjalistów, Geografia Polski.

Literatura :

- przewodnik Bieszczady, Wyd. Rewasz, Pruszków 2004
- Przyroda Bd P N , T.Winnicki, B.Zemanek, Ustrzyki Dln. 2003
- Osobliwości Bieszczadów, St.Kłós, Wyd.Libra, 2003
- Między Żukowem a Otrytem, A.Potocki, Krosno 2002

Wydawnictwa albumowe :

- Bieszczady - Waldemar Sosnowski, Wyd.Libra 2004
- Bieszczady – Ryszard Neter, Wyd.Bosz 2005
- Bieszczady – Agnieszka i Włodek Bilińscy, Wyd.Bosz 2007

Hanna Myszkowska